

کتابخانه

3552

۵۵۰

۵۸

لوسان کتاب

www.ketab.ir

اوقات فراغت

بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم السلام

فرج الله میرعرب

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

اوقات فراغت

بر اساس آموزه های قرآن و اهل بیت (ع)

فرج الله میرعرب

ناشر

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی وابسته

به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

تیم

پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

سرپرست

محمدباقر انصاری

ویراستار

فاطمه رجبی بهشت آباد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی

چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

چاپ اول: بهار ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۵۰

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

عنوان: ۵۲۱: مسلسل: ۸۱۶

نشانی

قم، خیابان معلم، پژوهشگاه علوم و فرهنگ

اسلامی، نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

تلفن و دورنگار: ۰۲۵-۳۷۸۳۲۸۳۴

ص.پ: ۳۷۱۸۵/۳۶۸۸

کدپستی: ۳۷۱۵۶۱۶۵۹۱

مراکز پخش

۱. قم، میدان شهید، تلفن و دورنگار

۰۲۵-۳۷۸۳۲۸۳۴، تهران، خیابان انقلاب،

روبو، دبیرستان دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده،

طیقه نصف، واحد ۳۱۲، تلفن: ۶۶۹۵۱۵۳۴

وبسایت: www.pub.isca.ac.ir

رایانامه: nashr@isca.ac.ir

فروشگاه مجازی نشر

www.shop.isca.ac.ir

فروشگاه نشر دیجیتال

www.pajoohaan.ir

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۷.....	سخنی با خدایان
۹.....	مقدمه
۱۱.....	مفهوم‌شناسی سبک زندگی اسلامی
۱۲.....	مبانی سبک زندگی
۱۳.....	گستره سبک زندگی اسلامی
۱۵.....	اوقات فراغت (زمان‌های بیکاری و رهایی از اشغال ضروری)
۱۵.....	مفهوم‌شناسی اوقات فراغت
۱۷.....	اهمیت اوقات فراغت
۱۹.....	آثار اوقات فراغت
۲۲.....	گونه‌های گذران اوقات فراغت
۳۱.....	پیامد استفاده نادرست از اوقات فراغت
۳۴.....	کتابنامه

سخن با خواننده

قال الله تعالى «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً»^۱ هرکس کار شایسته‌ای انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، درحالی‌که مؤمن است، او را به حیاتی پاک زنده می‌داریم».

پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن تلاش نموده است با همت پژوهشگران فرهیخته با بهره‌گیری از آموزه‌های نورانی قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام) با تدوین فرهنگ‌نامه سبک زندگی، کاربردی‌ترین اطلاعات موضوعات مرتبط با حوزه‌های گوناگون فردی، خانوادگی، اجتماعی و محیط زیست را در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد. در میان مدخل‌های این فرهنگ‌نامه، برخی موضوعات از کاربرد فرهنگی ویژه‌ای برخوردارند و رسوم افراد جامعه به صورت گسترده با آن سروکار دارند؛ از این رو به منظور ارتقاء و تقویت سبک زندگی اسلامی، شایسته است آموزه‌های دینی مربوط به این گونه موضوعات علاوه بر ارائه در فرهنگ‌نامه به صورت کتابچه‌های مستقل نیز در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد. بر همین اساس در اثر پیش رو شاخصه‌های مربوط به اوقات فراغت در آموزه‌های قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام) تهیه می‌شود و در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد. امید آنکه تهیه این گونه آثار قدمی در جهت‌گیری

پژوهش‌های قرآنی به سمت عینیت‌بخشی دستورهای قرآن در جامعه و زندگی مردم مفید واقع شود.

در پایان شایسته است از حمایت‌های ریاست محترم دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای دکتر واعظی و ریاست محترم پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای دکتر لک‌زایی، حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر مهدی علی‌زاده رئیس قطب اخلاق، خانواده و سبک زندگی، طراح و مجری فرهنگ‌نامه سبک زندگی حجت‌الاسلام والمسلمین عیسی عیسی‌زاده مدیرگروه فرهنگ‌نامه‌ها و معاجم قرآنی و فاضل ارجمند و اندیشور فرج‌الله میرعرب با مشارکت دکتر سیدحسین شرف‌الدین و نقی سنایی که تدوین این اثر را بر عهده داشتند، تشکر و قدردانی کنم؛ همچنین از شورای علمی فرهنگ‌نامه حجج اسلام آقایان خایدرد، مطهری، محمد عالم‌زاده نوری، محمدعلی خادمی، محمد شیخ‌الاسلامی، علیرضا انصاری، محمد سحرخوان؛ ناظران پروژه آقایان حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدتقی فعالی و حجت‌الاسلام والمسلمین محمد سحرخوان، ارزیاب این اثر حجت‌الاسلام والمسلمین محمد مهدی فیروز مهدی کارشناس اجرایی حجت‌الاسلام والمسلمین سیدکریم آقامیری و حجت‌الاسلام والمسلمین قاسم حسین‌زاده که مقابله علمی این اثر را بر عهده داشتند، نیز نشر پژوهشگاه که عهده‌دار آماده‌سازی فنی و فرایندی اثر و چاپ و نشر آن بوده و هست، سپاسگزاری نمایم.

محمدصادق یوسفی مقدم

رئیس پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

مقدمه

سبک زندگی هر جامعه‌ای نمای ظاهر و آشکار هویت آن جامعه است و هر جامعه‌ای زمانی می‌تواند ثمرات ایدئولوژی و جهان‌بینی خود را به نمایش بگذارد که سبک زندگی او متناسب با باورها و ارزش‌هایش شکل گرفته باشد. جامعه کنونی ما به علت تأثیرپذیری از فرهنگ غرب از یک سو و تحت تأثیر زندگی قبل از انقلاب اسلامی از سوی دیگر، متأسفانه نتوانسته است میان باورهای اصیل اسلامی و سبک زندگی خود در حوزه‌های گوناگون فردی و اجتماعی ارتباطی عمیق و تنگاتنگ ایجاد کند و از داشتن سبک زندگی اسلامی به معنای واقعی محروم مانده و نتوانسته است از میوه‌های ارزشمند عقاید و باورهای دینی خویش در عرصه رفتار و سبک زندگی بهره‌مند گردد. مقام معظم رهبری با درک صحیح از این وضعیت نگران‌کننده جامعه فرمودند: باید آسیب‌شناسی شود که چرا ما در این حوزه (سبک زندگی اسلامی) که بخش حقیقی و اصلی تمدن است، پیشرفت نکردیم. ایشان برای اصلاح جامعه از آسیب‌های یادشده و دستیابی به زندگی بر اساس سبک اسلامی فرمودند: هدایت قرآن را باید در زندگی خود حاکم کرد؛ ما بحمدلله هم قرآن را داریم و هم کلمات اهل بیت (علیهم‌السلام) را داریم، «انی تارک فیکم الثقلین»؛ باید از اینها استفاده کنیم و جامعه را بر

اساس اینها شکل دهیم.^۱ اگر در جوامع بشری قرآن حاکم باشد، هم سعادت دنیا هست، هم علو معنوی هست. راه سلامت را، راه امنیت را، راه امنیت روانی را قرآن به روی ما باز می‌کند؛ راه عزت را قرآن به روی ما باز می‌کند؛ راه زندگی درست را و سبک زندگی سعادت‌آمیز را قرآن به روی ما باز می‌کند.^۲

یکی از موضوعات مهمی که می‌توان با بهره‌گیری از معارف نورانی قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام شاخصه‌های ارزشمندی برای سبک آن به جامعه ارائه نمود، موضوع اوقات فراغت است. در پژوهش پیش‌رو تلاش شده است توصیه‌هایی که در آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام درباره سبک اوقات فراغت به آن اشاره شده است، در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد.

فرج‌الله میرعرب

عضو هیئت علمی پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن

۱. سخنرانی در جمع جامعه قرآنی کشور؛ ۹۲/۴/۱۹.

۲. سخنرانی در جمع قاریان قرآن؛ ۹۲/۳/۱۸.